

Rúsdrekka og broytingar

SPURNINGURIN um rúsdrekka-lógina og rúsdrekkaskipanina í Føroyum er nú aftur frammi í tí almenna tjakinum.

HETTA málið hevur tó javnan stungið seg upp í bløðunum serliga. Og ikki minst í lesarabræveigunum. Fólk hava sínar avgjördu meiningar um rúsdrekkalógina og hvussu vit nú einaferð handfara rúsdrekka. Men hvat fólk enn siga og skriva, so eru tað okkara politikarar, sum smíða og samtykkja lógirnar. Tað verður tí upp til teir, hvat skal henda í hesum máli í framtíðini.

KANSKA serliga í seinastuni er verulig gongd komin á hetta tjak. Í fjør varð ungdomsting hildið í Havn og varð ein niðurstøðan tann, at sølan av rúsdrekka eigur at koma á føroyskar hendur og at matstovur eiga at fáa útskonkingarloysi.

HETTA fekk onkran politikara at rakna við og koma fram við sínum meiningum í fjølmiðlunum. Tað var løgtingskvinna javnaðarfloksins Marita Petersen, sum helt fyr, at nú er uppá tíðina, at alt rúsdrekkamálið verður tikið upp til nýggja viðgerð á tingi. Hon tók undir við ungdoms-tinginum og mælti annars til, at vit fáa eitt orðaskifti um, hvussu vit broyta rúsdrekkalógina, soleiðis at hon svarar til tíðina og umstøðurnar í dag.

HON visti á, at við galdandi lóg eru vit øll sett undir formyndari, og tá vit ikki sjálvi ráða, hava vit heldur onga ábyrgd, og tí bera vit okkum eisini ábyrgdarleyst at. Løgtingskvinnan helt, at rúsdrekkalógin gevur okkum skeivur drekkivanar og eina ónatúrliga støðu til rúsdrekka. Hon mælti til at gera søluna friari móguliga við sölubúðum kring landið, at øl skal kunna seljast úr vanligum handlum, at matstovur fáa skonkingarloysi, og at vit helst eisini fáa vanlig vertshús.

SÍÐANI hava næmingar á handilsskúlanum í Havn gjørt eina kanning, sum vísir, at ein stórir meiriluti av teimum spurdu ynskir broytingar í rúsdrekkalógini, soleiðis at tað verður lættari at fáa hendur á rúsdrekka, eitt nú at einkarsøla verður sett á stovn.

VIT hava so omaná tað heila hoyrt landsstýrisskvinnuna í rúsdrekkamálum boða frá, at hon fer at taka hetta málið til viðgerðar í landsstýrinum so skjótt tey stóru máli um broytingar í fiskivinnuni o.o. eru avgreidd.



TAÐ sær sostatt lovandi út fyr, tey mongu, sum ynskja broytingar ella eina nýggja rúsdrekkalóg. Tað allarseinasta vit hava hoyrt er, at fráhaldsrøslan eisini er fyr, at rúsdrekkamálið verður endurskoðað og helst soleiðis, at vit fáa eina heilt nýggja rúsdrekkalóg, sum m.a. loyvir einkarsølu og lutvíst útskonking í Føroyum.

NÚ so øll tekin verið til, at okkurt fer at henda. Men vit vita tað tó ikki við vissu enn. So fyr, at fáa veruliga gongd á hetta málið, so átti løgtingskvinna javnaðarfloksins, sum fyrr hevur boðað frá, at hon móguliga fór at leggja málið fyr tingið, at gjørt álvara av ætlan síni. Tí - sum hon sjálf sigur - tað er bráðneyðugt at fáa eina aðra skipan enn hana vit hava í dag. Og skulu vit til at biða til fólkini í Tinganesi geva sær stundir til at viðgera hetta málið, so kann tað blíva seinur dagur, áðrenn nakað fíðiligt verður at síggja og gjørt.

ANNARS er øll søgan um rúsdrekkamálið í Føroyum rættiliga drúgv og áhugaverd. Og hevði tað verið rætt at trivið í nakað av tí, sum er hent í hesum stóra máli seinastu hundrad árin. Men tað verður at leggja til eina aðru ferð. Tó skal viðmerkjast, at nakað av tilfari finst um rúsdrekkamálið. Og tað er m.a. tað ritið, sum Støðisútbúgvingin gav út í 1973. Næmingarnir á útbúgvingini gjørd eina kanning av rúsdrekkavanum hjá fólk og høvdu so eisini ein samandrætt av søguligu gongdini í rúsdrekkamálinum. Uttan iva kann hesin bókingur eggja fólk at fáa í lag eitt breitt og sakligt orðaskifti um hetta fyr, føroyingar so stóra álvarsmál.

LAT tað verða sagt her og nú, at tað er eisini okkara avgjörda hugsan, at alt rúsdrekkamálið eigur at verða endurskoðað, soleiðis at vit kunnu gera eina lóggávu, sum svarar til dagsins viðurskifti. Lykilorðini eru ein friari søla, útskonking og rætt og slætt ein skipan, sum leggur ábyrgdina á hin einstaka, heldur enn at lata dupultmoral og formyndari avgera, hvussu, hvar og nær vit njóta eina øl, eitt glas av vini ella ein snaps.

jamu